

UDC 378.011.3-051:81'243

DOI: 10.31470/2415-3729-2019-9-142-156

Educational Environment of Higher Educational Establishments as the Factor of Forming the Future Foreign Languages Teachers' Conflict Competence

Hanna Polishchuk

Assistant Professor,

Assistant Professor of the Chair of the English Language and Teaching Methods

Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodimir Vinnichenko,

✉ 1, Shevchenko Str., Kropyvnytskyi, Ukraine, 25006

E-mail: lopotova@ukr.net

ORCID: 0000-0002-9547-4959

Date of receipt of the article: November 30, 2018

Article accepted for publication: February 21, 2019

Освітнє середовище вищої школи як фактор формування конфліктологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов

Ганна Віталіївна Поліщук

доцент, доцент кафедри англійської мови та методики викладання

Центральний Український державний педагогічний університет

ім. Володимира Вінниченка,

✉ вул. Шевченка, 1, Кропивницький, Україна, 25006

Дата надходження статті: 30 листопада 2018 р.

Стаття прийнята до друку: 21 лютого 2019 р.

Abstract

The article is devoted to the problem of the educational environment of higher educational establishments as the factor

of forming the future foreign languages teachers' conflict competence. In this article, the essence of the following notions has been analyzed: educational environment in higher educational establishments, teaching environment, educational space. The notions of «educational space» and «teaching environment» have been given detailed description; the notion of «educational environment» is regarded in contemporary scientific literature from the point of view of institutional approach (social environment) and substantial approach (personal environment). The author of the article notes that the educational environment of a higher educational establishment is viewed as the system of different impacts and conditions for creating personality with the help of modern technologies and educational content. Also it is regarded as complex phenomenon of requirements and modes of behavior which are used for professional and personal growth of future teachers. The author claims that the notions of «educational environment» and «educational space» are closely connected: an educational space is defined as a special sphere of sociocultural practices that includes educational environment as the total of social and educational conditions which influence the personality of a student and its future professional orientation. While analyzing the structure of educational environment the author examined its components taking into consideration the peculiarities of professional growth of the future teachers of foreign languages: resource-technological, intrapersonal, strategic-technological, sociocultural and communicative. These structural elements of analyzed phenomenon have been given detailed observation. It is also noted that the investigation of the structure of educational environment is interconnected with the topic under consideration – the formation of conflict competence of the future foreign languages teachers.

The prospects for further exploration are seen by the author in highlighting a strategic line for the formation of the future foreign languages teachers' conflictual competence with the application of certain pedagogical technologies in the educational environment of higher education institutions.

Key words: educational environment in higher educational establishments, teaching environment, educational space, conflict

competence, the structure of educational environment, future teachers of the foreign language.

References

1. Antonova, O. Ye. (2015). Pedahohichni tekhnolohii ta yikh klasyfikatsiia yak naukova problema [Pedagogical technologies and their classification as a scientific problem]. *Suchasni texnologiyi v osviti* (Vol.1, issue 2, pp. 8-15) Kyiv [in Ukrainian].
2. Binetska, D. (2016). Osvitnie seredovyshche universytetu yak zasib formuvannia doslidnytskykh umin maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov [Educational environment of the university as a means of forming the foreign languages future teachers' research skills]. *Naukovyi visnyk MNU imeni V.O. Sukhomlynskoho*. Ser.:Pedahohichni nauky, 1 (52), 16-20 [in Ukrainian].
3. Hrybok, O. P. (2012). Psykholohichni osoblyvosti konfliktnoi povedinky studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv [Psychological features of conflictual behavior of higher educational institutions students]. *Aktualni problemy sotsiologii, psykholohii, pedahohiky*, 14, 112-119 [in Ukrainian].
4. Kernytskyi, O.M. (2013). Osvitnie seredovyshche vyshchoho navchalnoho zakladu yak pedahohichni fenomen [Educational environment of a higher educational institution as a pedagogical phenomenon]. *Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity*, 38-39, 43-50 [in Ukrainian].
5. Lobach, N. (2014). Osvitnie seredovyshche yak zasib formuvannia informatsiino-analitychnoi kompetentnosti studentiv [Educational environment as a means of forming the students' information and analytical competence]. *Naukovi zapysky. Ser.: Problemy metodyky fizyko-matematychnoi i tekhnolohichnoi osvity*, 5, 42-46 [in Ukrainian].
6. Mityaeva, A.M. (2012). Konfliktologicheskaya kompetentnost buduschogo spetsialista kak predmet nauchnogo issledovaniya [Conflict competence of a future

specialist as a subject of scientific research]. *Uchenyie zapiski Orlovskogo gosudarstvennogo universiteta*, 2, 273-281 [in Russian].

7. Uchadze, S.S. (2010). Pedagogicheskoe upravlenye konfliktamy v obrazovatelnom uchrezhdenyy [Pedagogical management of conflicts in an educational institution] Doctor's thesis. Sochy [in Russian].
8. Tsymbalaru, A.D. (2016). Osvitnii prostir: Sutnist, struktura i mekhanizmy stvorennia. [Educational space: content, structure and mechanisms of creation]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*, 1, 41-50 [in Ukrainian].

Вступ

Формування професійних якостей майбутніх учителів іноземних мов здійснюється у складних умовах вищої школи. Професійне становлення майбутніх фахівців починається з адаптації учорашніх школярів до навчання у виші. О. Грибок зауважує: «Студентський вік – носій всіх основних характеристик і проблем молодіжного середовища. Він не має життєвого досвіду, схильний до максималізму, до перебільшення оцінки власної думки. У цей період формується власний світогляд, з'являється прагнення до незалежності, індивідуальності, оригінальності. Процес соціалізації сучасного студента супроводжується його психофізіологічним розвитком і проходить на тлі трансформації суспільства, що створює нові проблеми й ускладнює цей процес» (Грибок, 2012: 117). Отже, головною особливістю навчання студента в закладі вищої освіти (далі ЗВО) є його професійне спрямування, засвоєння способів і досвіду розв'язання практичних завдань, посилення ролі професійних мотивів самоосвіти та самовиховання, розкриття індивідуальних можливостей та потенціалу студента.

Таким чином, сучасна вища освіта повинна створювати відповідні умови для підготовки компетентного фахівця, орієнтованого на постійний професійний розвиток, самовдосконалення, що забезпечить йому в подальшому

високий рівень конкурентоспроможності, продуктивності професійної діяльності. Окрім успішного оволодіння студентами необхідною базою знань і вмінь відповідно до специфіки обраної спеціальності, важливим також є розвиток необхідних якостей, що виступають передумовою ефективного здійснення професійних функцій на етапі становлення професіоналізму особистості. Отже, заклад вищої освіти можна розглядати як модель соціокультурного простору, в якому відбувається становлення особистості майбутнього фахівця. Отже, освітнє середовище закладу вищої освіти є тим утворенням, що впливає на компетентність майбутнього спеціаліста.

У сучасній психолого-педагогічній літературі аспекту дослідження освітнього середовища присвячені праці ряду науковців (А. Артюхіна, Д. Бінецька, М. Братко, О. Керницький, Н. Лобач, О. Шапран і Ю. Шапран, В. Ясвінта ін.)

У цій статті окреслюються такі недостатньо досліджені аспекти проблеми як специфіка використання понять «освітнє середовище» і «освітній простір», визначення структури освітнього середовища з урахуванням особливостей професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов.

Мета статті – охарактеризувати освітнє середовище вищої школи в контексті формування конфліктологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов. Постановка завдання: запропонувати авторське тлумачення поняття «*освітнє середовище закладу вищої освіти*» та визначити та охарактеризувати структурні складові освітнього середовища.

Матеріал і методи досліджень

Для досягнення поставленої мети використовувалися такі згальнонаукові методи: метод вивчення наукових джерел; аналіз, синтез, порівняння та узагальнення.

Результати та їх обговорення

У процесі дослідження доведено, що сучасні науковці трактують освітнє середовище як системне, інтегроване утворення, що є сукупністю умов, можливостей, ресурсів для

всіх суб'єктів освітнього процесу, спрямованих на реалізацію певних функцій сучасної вищої школи.

У нашому дослідженні *освітнє середовище закладу вищої освіти розглядаємо як систему впливів й умов формування особистості за допомогою різних засобів, технологій і змісту освіти; сукупність вимог і зразків поведінки, які засвоюються в ЗВО з метою професійного й особистісного розвитку майбутнього фахівця.*

Д. Бінецька акцентує увагу і на виокремленні поняття «*середовище навчання*». Це середовище, на думку автора, слід розглядати як спеціально організований простір, у якому мета, зміст, методи й організаційні форми навчання, спрямовуючись на набуття студентами певних компетентностей, стають рухомими й доступними для змін у рамках конкретного навчального закладу. У межах поля діяльності педагога середовище навчання, на переконання автора, є системним утворенням, яке генерується учасниками процесу навчання, пронизується специфічними, властивими саме для цього утворення взаємодіями з домінуючим акцентом на комунікації в середині середовища (Бінецька, 2016: 17). Отже, середовище навчання (навчальне середовище) як різновид освітнього середовища є системним утворенням, яке спрямоване на набуття студентами певних компетентностей засобами комунікації. Вважаємо, що зосередження уваги на комунікативній складовій освітнього середовища доводить важливість спілкування її учасників у форматі міжсуб'єктної взаємодії.

Із визначеними вище поняттями «освітнє середовище» і «середовище навчання» тісно пов'язана дефініція «освітній простір». Освітній простір як предмет наукових розвідок досліджує ряд вітчизняних і зарубіжних учених, а саме: С. Іванова, Н. Касярум, О. Леонова, Т. Ткач, І. Шендрик, А. Цимбалару та ін. Так, А. Цимбалару виокремлює два аспекти розуміння поняття «освітній простір». У межах першого – *інституційного* – освітній простір характеризується як певна частка соціуму, в якому створено умови для розвитку особистості. Контент-аналіз наукових праць, проведених ученою, доводить, що більшість

дослідників (Н. Бастун, С. Бондирева, О. Веряєв, С. Гершунський, В. Гинецінський, Б. Ельконін, В. Слободчиков, І. Фрумін та ін.) під цією дефініцією розуміють певну територію, що пов'язана з масштабними явищами у галузі освіти: як певну частку соціального простору (соціальна організація), у межах якої здійснюється нормована освітня діяльність; як результат інтеграційних процесів у системі освіти, утворення комплексу її елементів або конструктивної діяльності; як єдність, цілісне утворення у галузі освіти, яке має свої межі: глобальний (світовий) освітній простір, міжнародний освітній простір, європейський освітній простір, освітній простір регіону (округу), школи, шкільного класу. У межах іншого – *субстанціонального* (або індивідуального) – аспекту освітній простір визначається А. Цимбалару як можливість і наявність формування особистісного простору суб'єкта освітнього процесу. Важливим, на думку вченої, є встановлене у межах цього аспекту розуміння феномена «освітній простір» як педагогічної реальності, яка концентрує у собі сутнісні ознаки простору, демонструє багатовимірність можливих проявів освітньої діяльності людини (Цимбалару, 2016: 42-45). Отже, поняття «освітній простір» тлумачиться науковцями з позицій інституційного (як певна частка соціуму, де створено умови для розвитку особистості) та субстанціонального підходів (особистісний простір в сприйнятті, дії, впливу суб'єктів на цей простір).

Коротко зупинимось і на особливостях понять «освітне середовище» і «освітній простір». О. Керницький відмінність між цими дефініціями вбачає у тому, що освітнє середовище містить у собі й таку характеристику матерії, як час, тобто освітнє середовище, на відміну від стійких просторових структур, вимірне й мінливе в часі. Поняття простору фіксує увагу дослідників на впорядкованій безлічі людиностворюючих систем, тоді як освітнє середовище описує різноманітність безпосередньо дотичних до суб'єкта, так і нейтральних для нього факторів. Середовище в цьому відношенні більш індивідуальне для кожної людини, що формується. В організованому просторі вишу студент

знаходить своє середовище, свого роду нішу (Керницький, 2013: 6). Нам імпонує погляд Н. Лобач на цей аспект проблеми, яка зазначає: «Простір по відношенню до середовища є конструктором вищого порядку, в якому може знаходитися декілька середовищ. Конструкт «середовище» відображає взаємозв'язок умов, що забезпечують розвиток людини. У цьому випадку передбачається присутність людини в середовищі, взаємовплив, взаємодія оточення з суб'єктом. Простір же може існувати без людини» (Лобач, 2014: 43).

Отже, освітнє середовище характеризується статичністю, формується у межах конкретного закладу освіти, а простір – динамічністю, структурністю, співіснуванням і взаємодією елементів, що відображають систему соціальних зв'язків та стосунків у галузі освіти. Освітній простір є ширшим поняттям, яке включає безліч освітніх середовищ. Вважаємо, що поняття «освітнє середовище» й «освітній простір» тісно взаємопов'язані: освітній простір є особливою сферою соціокультурної практики, що включає освітнє середовище як сукупність соціальних і освітніх умов, які впливають на розвиток особистості студента і його професійну підготовку. Можливості успішного професійного становлення майбутніх фахівців багато в чому визначаються їх суб'єктною сферою. Співвідношення освітнього простору, освітнього середовища і суб'єктної сфери особистості розглядаємо як цілісну єдність, елементи якої існують у взаємопроникненні та взаємодії.

У сучасній психолого-педагогічній літературі недостатньо дослідженою є і структура освітнього середовища. Цей аспект проблеми розглядають такі науковці як М. Братко, Е. Заредінова, О. Єжова, О. Шапран і Ю. Шапран, В. Ясвін та ін.

Аналіз структури освітнього середовища в тлумаченнях різних авторів дозволив виробити власну точку зору щодо його структури з урахуванням особливостей професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов. Визначення структури освітнього середовища напряду пов'язано в

нашому дослідженні з основною метою – формуванням конфліктологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов та її покомпонентним складом.

Отже, у нашому дослідженні виокремлено наступні складові освітнього середовища, а саме: *ресурсно-технічна, суб'єктно-особистісна, стратегічно-технологічна, соціокультурна, комунікативна*. Коротко охарактеризуємо ці складові.

Ресурсно-технічна складова освітнього середовища включає – сукупність різних ресурсів ЗВО (фінансових, кадрових, організаційних); просторово-предметну достатність (наявність бібліотек, читальних залів, клубів за інтересами тощо); постійне оновлення матеріально-технічної бази ЗВО; рівень оснащення закладу вищої освіти сучасними технічними засобами (наявність персональних комп'ютерів, мультимедійних комплексів, мережі Інтернет тощо).

Суб'єктно-особистісна складова освітнього середовища (суб'єкти освітнього процесу, зв'язки та взаємовідносини між ними) передбачає взаємодію у вищій школі її учасників на трьох рівнях: *макрорівні* («державна») – «суспільство – заклад вищої освіти», *мезорівні* («керівництво») – «ректорат – колектив університету, факультету, групи» та *мікрорівні* («особистість») – «студент – викладач», «викладач – викладач», «студент – студент» та забезпечення взаєморозуміння між суб'єктами освітнього середовища.

Стратегічно-технологічна складова освітнього середовища (впровадження у освітній процес ідей сучасних наукових парадигм і підходів; застосування сучасних педагогічних технологій) орієнтована на визначення стратегічної лінії ЗВО та технологізацію освітнього процесу вищої школи.

У ракурсі впливу освітнього середовища закладу вищої освіти на формування конфліктологічної компетентності студентів цікава точка зору С. Учадзе, де наголошується, що управління конфліктами в освітній установі є відкритою, складною, нелінійною, динамічною системою. У дисипативному освітньому середовищі за відповідних

умов, у тому числі і штучно створених, може виникнути цілком певний набір структур, які визначаються властивостями самого освітнього середовища. Управління освітнім процесом при цьому спрямовано на те, щоб виникли не будь-які можливі, а бажані структури. При цьому основні зусилля на стратегічному рівні вкладаються в створення, підтримку і розвиток цього «активного середовища». Сутність управління конфліктами в освітньому середовищі, як зазначає автор, дозволяє зрозуміти теорія атракторів. Науково обґрунтовані у системі управління конфліктами механізми надійного і гнучкого реагування на флуктуаційні обурення середовища й у вигляді відповідних керуючих впливів. Флуктуація у галузі біфуркації може бути небезпечною для освітнього середовища як ніколи: будь-яка невірна дія керуючої системи здатна призвести до хвилі нелінійних зворотних зв'язків у системі та спрямувати її на програшний атрактор або навіть зруйнувати. Уникнути біфуркаційної стратегії розвитку дозволяють педагогічні закони гуманізації та особистісно-орієнтованого підходу при прийнятті управлінських рішень. Науковець вважає, що при розробці теорії та методології управління конфліктами необхідно говорити про педагогічне управління дисипативними системами, до яких відноситься, в першу чергу, система освіти (Учадзе, 2010).

А. Міт'яєвою запропоновані стратегії організації навчального процесу як ресурсу досягнення нової якості навчальної діяльності. Вчена виділяє одинадцять сучасних стратегій (*задачний підхід, проблемний підхід, диференційований підхід, оптимізаційний підхід, контекстний підхід, імітаційно-ігровий підхід, професійно-спрямований підхід, ситуаційно-особистісний підхід, герменевтичний підхід, текстуально-діалогічний підхід, проектний підхід*) (Мит'яєва, 2012: 276).

У процесі розробки стратегії професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов щодо формування їхньої конфліктологічної компетентності в нашому дослідженні були обрані із перелічених наступні стратегічні підходи: *проблемний* (розв'язання певної проблемної ситуації із

урахуванням власної життєвої позиції та досвіду); *диференційований* (організація освітнього процесу з урахуванням індивідуальних відмінностей студентів); *імітаційно-ігровий* (імітування діяльності в ігровій формі); *текстуально-діалогічний* (висловлювання свого суб'єктивного ставлення до певного текстового матеріалу, своєрідний діалог із його автором); *контекстний* (насичення навчального процесу елементами професійної діяльності).

Обрані стратегічні лінії формування досліджуваного феномена визначають вибір певних педагогічних технологій як спеціального набору «форм, методів, способів, прийомів навчання та виховних засобів, системно використовуваних в освітньому процесі на основі декларованих психолого-педагогічних установок, що призводить завжди до досягнення прогнозованого освітнього результату з допустимою нормою відхилення» (Антонова, 2015: 9). Так, у нашому дослідженні теоретично обґрунтовано використання *технологій проблемного навчання* (засвоєння знань і вмінь, здобутих в ході активного пошуку й самостійного вирішення конкретної проблеми), *особистісно орієнтованих технологій* (організація освітнього процесу з урахуванням самобутності, самоцінності, суб'єктного досвіду кожного його конкретного учасника), *інтерактивних технологій* (система способів організації активної взаємодії викладача і студента), *діалогових технологій* (створення комунікативного середовища, розширення простору співробітництва на суб'єкт-суб'єктному рівні); *технологій контекстного навчання* (моделювання за допомогою системи дидактичних форм, методів і засобів предметного й соціального змісту майбутньої професійної діяльності фахівця).

Соціокультурна складова освітнього середовища передбачає задоволення потреб студентів із метою реалізації їх потенціалу як суб'єктів культури; передача культурної спадщини молодому поколінню із урахуванням особливостей вітчизняної історії, культури й соціальних традицій; нове соціальне замовлення та зростаючі потреби у спілкуванні та співпраці між країнами й людьми з різними мовами та

культурними традиціями; гуманізацію освітнього процесу закладів вищої освіти; досягнення майбутніми вчителями іноземних мов соціальної свободи, інтегрування у власній свідомості різних культурних сфер, що дозволяють розширити простір власного професійного становлення.

Комунікативна складова освітнього середовища передбачає наявність у студентів здатності встановлювати й підтримувати необхідні контакти з іншими людьми, партнерської взаємодії та досягнення взаєморозуміння; володіння діалогічним способом мислення і діалогічним спілкуванням, вміння організувати й підтримувати педагогічний діалог; запобігання різного роду конфліктів й непорозумінь та своєчасного їх розв'язання; уміння орієнтуватися у комунікативній ситуації педагогічної взаємодії, користуватися вербальними та невербальними засобами передачі інформації; володіння змістовною інформацією та вміння оперувати нею; вміння розуміти емоційний стан комуніканта та контролювати власний прояв емоцій; адекватно оцінювати ситуацію спілкування.

Висновки

Отже, поняття «освітній простір» тлумачиться у сучасній психолого-педагогічній літературі з позицій інституційного (як певна частка соціуму, де створено умови для розвитку особистості) та субстанціонального (особистісний простір у сприйнятті, дії, впливу суб'єктів на цей простір) підходів. Освітнє середовище закладу вищої освіти виступає як система впливів й умов формування особистості за допомогою різних засобів, технологій і змісту освіти; сукупність вимог і зразків поведінки, які засвоюються у вищій школі з метою професійного та особистісного розвитку майбутнього фахівця. У результаті дослідження виокремлено складові освітнього середовища в ракурсі формування конфліктологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов:ресурсно-технічна, суб'єктно-особистісна, стратегічно-технологічна, соціокультурна, комунікативна. Доведено, що поняття «освітнє середовище» й «освітній простір» тісно взаємопов'язані: освітній простір

є особливою сферою соціокультурної практики, що включає освітнє середовище як сукупність соціальних і освітніх умов, які впливають на розвиток особистості студента і його професійну підготовку.

Перспективи подальших розвідок будуть спрямовані на висвітлення стратегічних лінії формування конфліктологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов із застосуванням певних педагогічних технологій у освітньому середовищі закладів вищої освіти.

Література

1. Антонова О. Є. Педагогічні технології та їх класифікація як наукова проблема. *Сучасні технології в освіті*. Ч. 1. Вип. 2 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [упоряд.: Філімонова Т. В., Тарнавська С. В., Орищенко І. О. та ін.; наук. консультант Антонова О. Є. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. Київ, 2015. С. 8-15.
2. Бінецька Д. Освітнє середовище університету як засіб формування дослідницьких умінь майбутніх учителів іноземних мов. *Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Сер.: Педагогічні науки*. 2016. № 1 (52). С. 16-20.
3. Грибок О. П. Психологічні особливості конфліктної поведінки студентів вищих навчальних закладів. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки : зб. наук. пр.* 2012. Вип. 14. С. 112-119.
4. Керницький О. М. Освітнє середовище вищого навчального закладу як педагогічний феномен. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2013. № 38-39. С. 43-50.
5. Лобач Н. Освітнє середовище як засіб формування інформаційно-аналітичної компетентності студентів. *Наукові записки. Сер.: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. 2014. Вип. 5. С. 42-46.
6. Митяева А. М. Конфликтологическая компетентность будущего специалиста как предмет научного

- исследования. *Ученые записки Орловского государственного университета. Сер.: Гуманитарные и социальные науки.* 2012. № 2. С. 273-281.
7. Учадзе С. С. Педагогическое управление конфликтами в образовательном учреждении: дис. ... докт. пед. наук: 13.00.01. Сочи, 2010. 410 с.
 8. Цимбалару А. Д. Освітній простір: Сутність, структура і механізми створення. *Український педагогічний журнал.* 2016. № 1. С. 41-50.

Поліщук Г.В.

Освітнє середовище вищої школи як фактор формування конфліктологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов

Анотація

У статті розглянуто сутність понять «освітнє середовище закладу вищої освіти», «середовище навчання», «освітній простір»; уточнено особливості використання понять «освітнє середовище» і «освітній простір». На основі аналізу структури освітнього середовища автором запропоновано його складові з урахуванням особливостей професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов, а саме: ресурсно-технічна, суб'єктно-особистісна, стратегічно-технологічна, соціокультурна, комунікативна. У статті охарактеризовані ці структурні елементи досліджуваного феномена. Визначення структури освітнього середовища напряму пов'язано в дослідженні з основною метою – формуванням конфліктологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов та її покомпонентним складом.

Ключові слова: освітнє середовище закладу вищої освіти, середовище навчання, освітній простір, конфліктологічна компетентність, структура освітнього середовища, компетентності, міжсуб'єктна взаємодія, майбутні вчителі іноземних мов.

Полищук А.В.

Образовательная среда высшей школы как фактор формирования конфликтологической компетенции будущих учителей иностранных языков

Аннотация

В данной статье рассматривается суть понятий «образовательная среда высшего учебного заведения», «образовательное пространство», «среда образования», уточнена особенность использования этих понятий. На основании анализа структуры образовательного пространства автором предложены его составляющие с учетом особенностей профессиональной подготовки будущих учителей иностранного языка, а именно: ресурсно-техническая, субъектно-личностная, стратегично-технологическая, социокультурная, коммуникативная. Определение структуры образовательной среды напрямую связано в исследовании с основной целью – формированием конфликтологической компетенции будущих учителей иностранных языков и ее покомпонентным составом.

Ключевые слова: образовательная среда высшего учебного заведения, образовательное пространство, среда образования, структура образовательного пространства, конфликтологическая компетентность, межличностное взаимодействие, будущие учителя иностранных языков.